Załącznik do Uchwały Rady Miasta Nr XXV/346/2017

z dnia 13 lutego 2017r.

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA LATA 2017-2020

ZA ROK 2017

Zadaniem Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017 – 2020 jest wprowadzenie w życie i realizacja działań w zakresie zapewnienia ochrony i udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, prowadzenie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc

w rodzinie, podnoszenie świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie oraz promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy, a także upowszechnianie informacji o możliwościach i formach udzielania pomocy zarówno osobom dotkniętym przemocą, jak i stosującym przemoc w rodzinie.

Na terenie Sopotu funkcjonują instytucje i organizacje, które zajmują się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie w sposób bezpośredni lub pośredni. Wymienić tu należy Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Komendę Miejską Policji, Prokuraturę Rejonową, Sąd Rejonowy, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Urząd Miasta (Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych, Wydział Oświaty), Ośrodek Promocji Zdrowia

i Terapii Uzależnień - SPZOZ Uzdrowisko Sopot, Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną oraz szereg organizacji pozarządowych z ofertą głownie dla dzieci krzywdzonych.

W roku 2017 Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie kontynuował realizację zadań. Zgodnie z **Zarządzeniem Nr 538/2016 Prezydenta Miasta Sopotu z dnia 6 kwietnia 2016 r. z późniejszymi zmianami (Zarządzenie 843/2017 z 2 lutego 2017 r. oraz Zarządzenie 1123/2017 z 7 listopada 2017 r.)**, w skład Zespołu wchodzą 23 osoby - przedstawiciele sopockich instytucji i organizacji.

W 2017 r. Zespół Interdyscyplinarny 102 rodzinach prowadzona była procedura Niebieskiej Karty, z czego w trakcie roku sprawozdawczego wszczęto procedurę w 51 rodzinach.

1. Dane dotyczące uruchamiania procedury Niebieska Karta w Sopocie:

STATYSTYKA/ROK	**2015**	**2016**	**2017**
Liczba założonych NK	50	60	62
Liczba rodzin, w których założono NK	41	49	51
Liczba rodzin, w których zakończono procedurę NK	37	50	60

2. Poniższa tabela przedstawia statystyki dotyczące założonych przez instytucje do tego powołane Niebieskich Kart w roku 2017:

INSTYTUCJA	LICZBA ZAŁOŻONYCH NIEBIESKICH KART
Policja – KMP Sopot	27
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie	28
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sopocie	2
Ochrona Zdrowia	1
Oświata	4
Suma:	**62**

3. Tabela przedstawia dane statystyczne dotyczące liczby spotkań grup roboczych:

ROK	LICZBA POSIEDZEŃ GRUP ROBOCZYCH
2015	210
2016	266
2017	316

1. CELE GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE NA LATA 2017 - 2020

Cel główny:
Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Cele szczegółowe:

Cel 1: Zwiększenie intensywności działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Cel 2: Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Cel 3: Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Cel 4: Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

2. DZIAŁANIA W ODNIESIENIU DO POSZCZEGÓLNYCH CELÓW SZCZEGÓŁOWYCH

Cel szczegółowy 1. Zwiększenie intensywności działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Kierunki działań:

1. **Poszerzenie wiedzy na temat zjawiska przemocy w rodzinie wśród mieszkańców Sopotu i osób zawodowo zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie**

Lp.	Działania	Wskaźniki	Rok 2017
1.	Przeprowadzanie diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Sopotu na podstawie dostępnych danych 1 x w roku	Liczba diagnoz: 1	Odbyło się badanie socjologiczne postaw młodzieży (18-20 lat) wobec środków odurzających oraz zjawiska przemocy.
2.	Opracowanie i rozpowszechnianie materiałów informacyjnoedukacyjnych dla osób doświadczających przemocy, stosujących przemoc oraz świadków przemocy w rodzinie	Liczba opracowanych i zaktualizowanych materiałów: 1 Liczba wydanych materiałów informacyjnoedukacyj-nych: 0	MOPS - graficzne opracowanie informatora w formie komiksu dla osób uwikłanych w przemoc. Wydanie informatora przewidziano na 2018 r. Przekazano 200 szt. ulotek w formie pocztówek do KMP Sopot i Wydz. Oświaty UM Sopot
3.	Aktualizacja witryny internetowej Zespołu Interdyscyplinarnego, bieżąca aktualizacja informacji zawartych na stronie	Liczba stron: 1 Liczba wejść: brak danych	Zaktualizowano dane na stronie MOPS – zakładka „Przeciwdziałanie przemocy"/"Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie"
4.	Udział w ogólnopolskich kampaniach społecznych dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Liczba kampanii: 3	Placówki oświatowe oraz PPP Kampania: „Strefa bezpiecznego rodzica", „Kocham-nie biję. Propagowanie metod wychowawczych bez przemocy wśród rodziców", „Reaguj- to Twój prawny obowiązek".

W 2017 r. opracowano graficznie informator w formie komiksu skierowany do osób uwikłanych w przemoc (osób doświadczających przemocy, osób stosujących przemoc, świadków).

2. Poprawa jakości systemu działań profilaktycznych

Lp.	Działania	Wskaźniki	Rok 2017
1.	Opracowanie i realizacja programów profilaktycznych w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą	Liczba programów: 10 Liczba osób uczestniczących: 1060	MOPS, placówki oświatowe, instytucje ochrony zdrowia, WZISS UMS, PPP, Sopocki Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli (SODN) Wprowadzenie w pracy z dziećmi elementów Projektu „ABC Wykluczenia społecznego" – wsparcia dla rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym autorstwa Agnieszki Kaim i Agaty Gugniewicz – Fundacja Przestrzenie dialogu; Program socjoterapii realizowany w Świetlicy Terapeutycznej; Programu ARS – Czyli jak dbać o miłość?; Program „Szkoła dla Rodziców"; „Coaching rodzicielski"; Projekt „Sekrety Małe i Duże" w tym warsztaty umiejętności wychowawczych; Edukacyjne wywiadówki dla rodziców na temat – komunikacji z nastolatkiem – SODN, PPP, inne; Program „Spójrz inaczej" – realizacja PPP i szkoły Program „Spójrz inaczej na agresję" – realizacja PPP i szkoły, Program „Mój lepszy świat". Opracowanie i przeprowadzenie pilotażowych warsztatów - profilaktyka przemocy

2.	Prowadzenie poradnictwa indywidualnego dla rodziców, wychowawców w celu wzmacniania umiejętności wychowawczych, podwyższania kompetencji rodziców	Liczba miejsc świadczących pomoc, poradnictwo i wsparcie dla rodziców: 21	MOPS, PPP, placówki oświatowe, świetlice terapeutyczne, SODN „Współpraca rodziców i przedszkola w celu ujednolicenia oddziaływań wychowawczych – Kodeks przedszkola"; Warsztaty dla rodziców i nauczycieli - „Efektywne metody wychowania w domu i w przedszkolu; Punkt Konsultacyjno – Diagnostyczny dla dzieci i rodziców - poradnictwo i konsultacje dla rodziców; Rodzicielski DKF; Porady i konsultacje z psychologiem szkolnym, pedagogiem szkolnym Rady szkoleniowe dla nauczycieli – „Wyznaczanie granic, czyli jak radzić sobie z zrachowaniami trudnymi u dzieci, w tym przeciw agresji, nieposłuszeństwo"; - realizacja SODN i PPP, inne, Szkolenie dla rodziców prowadzone przez psychologa z PPP „Krzywda i depresja w relacjach rodzinnych" Indywidualne, cykliczne porady rodzicielskie, wychowawcze, wspierające rodziców i opiekunów w pełnieniu funkcji rodzicielskich Szkoła dla Rodziców - PPP Coaching rodzicielski – PPP Spotkania z rodzicami na terenie przedszkoli i szkół – tematyczne (Adaptacja 3- latka do przedszkola, prawidłowości rozwojowe, Komunikacja z nastolatkiem, inne) Strategia pracy z dzieckiem z zaburzeniami zachowania – PPP dla przedszkoli
3.	Realizacja programów profilaktycznych wśród dzieci i młodzieży mających na celu rozwijanie umiejętności życiowych	Liczba programów: 13 Liczba dzieci objętych programami: 1250 (liczba dotyczy dzieci biorących udział w 21 programach prowadzonych w placówkach, w tym dot.	Placówki oświatowe, PPP, NGO Warsztaty dla rodziców i dzieci we współpracy z Uniwersytetem SWPS w Sopocie: - „ Idzie rak nieborak" – cielesność, zmysłowość, seksualność - „Widzę słońce poprzez deszcz' –

		przeciwdziałania przemocy w rodzinie) Liczba placówek, w których realizowany jest program: 21	warsztaty o emocjach Spotkanie dla rodziców i dzieci „Odwaga czy zniewaga" – asertywność Grupa w PPP Sopot doskonalącej kompetencje społeczne. Program Moje miejsce w świecie, Program Unplugged Ars – Czyli jak dbać o miłość Realizacja programu Bezpieczeństwo w Sieci; Terapia złości; Trening Umiejętności Społecznych; Zajęcia warsztatowe integrujące zespoły klasowe oraz doskonalące umiejętności społeczne; Program „Spójrz inaczej"; Realizacja międzynarodowego programu Partnership for Children „Przyjaciele Zippiego" promującego zdrowie psychiczne małych dzieci; Realizacja programu "Strażnicy uśmiechu"; Lekcje wychowawcze na temat przemocy w rodzinie i przemocy rówieśniczej, reagowania na przemoc - oparte na materiałach i scenariuszach Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę;

Programy profilaktyczne oraz poradnictwo były skierowane do uczniów, rodziców jak i nauczycieli z sopockich szkół.

Cel szczegółowy 2. Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Kierunki działań:

1. Rozwijanie oferty przez instytucje samorządowe i organizacje pozarządowe dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Lp.	Działania	Wskaźniki	Rok 2017
1.	Kontynuacja funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego	Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego: 54 Liczba powołanych grup roboczych: 49 Liczba spotkań grup roboczych: 316	Prezydent Miasta Zespół Interdyscyplinarny „Mały Zespół" odbył łącznie 51 posiedzeń oraz 3 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego w pełnym składzie.
2.	Wzmacnianie współpracy pomiędzy instytucjami samorządowymi i organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie	Liczba podmiotów współpracujących: 18 oraz 18 placówek oświaty; łącznie: 36	Instytucje samorządowe, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe 1. Zespół Interdyscyplinarny Ds. Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie; 2. Fundacja „Pomorski Dom Nadziei"; 3. Stowarzyszenie „Sopocki Dom"; 4. Fundacja „Pomorskie Centrum Psychotraumatologii"; 5. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sopocie; 6. MOPS w Sopocie (w tym – Punkt Interwencji Kryzysowej; 7. Sąd Rejonowy w Sopocie; 8. Komenda Miejska Policji w Sopocie; 9. UM Sopot Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych - Główny specjalista ds. profilaktyki, uzależnień; 10. Sopockie Stowarzyszenie Zdrowi Aktywni; 11. CARITAS Archidiecezji Gdańskiej; 12. Stowarzyszenie Monar - Towarzystwo Profilaktyki Środowiskowej Mrowisko; 13. Fundacja Profilaktyki i Promocji Zdrowia MEANDER; 14. Polskie Towarzystwo Psychoedukacyjne; 15. Fundacja Wspierania Rodzin; 16. Ośrodek Promocji Zdrowia i Terapii Uzależnień SPZOZ Uzdrowisko Sopot; 17. Dom Dziecka w Sopocie; 18. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sopocie; 19. Placówki oświaty: 18

2. Upowszechnianie informacji i edukacja w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

Lp.	Działania	Wskaźniki	Rok 2017
1.	Opracowanie i realizacja zajęć edukacyjnych kierowanych do osób dotkniętych przemocą w rodzinie w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc w rodzinie	Liczba i rodzaj oferty edukacyjnej: 4 Liczba obiorców: 240	MOPS, OPZiTU PPP Zajęcia profilaktyczne „Wybrane zagadnienia odpowiedzialności karnej małoletnich i nieletnich w świetle obowiązującego prawa"; Warsztaty organizowane przez MOPS w Sopocie – „Bezpieczna szkoła, bezpieczny dom"; Warsztaty dotyczące przemocy i stereotypów płci; Realizacja zajęć „Przemoc fizyczna, przemoc psychiczna"

3. Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie

Lp.	Działania	Wskaźniki	Rok 2017
1.	Poradnictwo medyczne, prawne, psychologiczne, socjalne, zawodowe i rodzinne osobom dotkniętym przemocą w rodzinie	Liczba i rodzaj miejsc, w których można uzyskać pomoc: 5 Liczba osób korzystających: (por. psychologiczne: MOPS – 120 osób; por. prawne: MOPS – 55 osób; Por. socjalne - MOPS 124 osoby; por. zawodowe i rodzinne: MOPS – 27), Punkt Konsultacyjno – Diagnostyczny dla dzieci i rodziców – łącznie Punkt odbył 600 konsultacji	MOPS, OPZiTU, PPP, placówki oświatowe, instytucje ochrony zdrowia Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sopocie *(272 osoby - ok. 800 spotkań)* Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie Punkt Konsultacyjno – Diagnostyczny dla dzieci i rodziców , Ośrodek Promocji Zdrowia i Terapii Uzależnień; Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sopocie
3.	Przesłuchiwanie dzieci w Przyjaznych pokojach przesłuchań	Liczba miejsc: 1 Liczba dzieci: 31	Sąd Rejonowy

4.	Zapewnienie bezpieczeństwa Krzywdzonym dzieciom w trybie art. 12a ustawy z dnia 29.07.2005 o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie	Liczba dzieci odebranych z rodziny: 0 Liczba dzieci umieszczonych w innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej: 0 Liczba dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo-wychowawczej: 0	MOPS
5.	Opracowanie i realizacja programów terapeutycznych i pomocy psychologicznej dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, objęcie pomocą specjalistyczną dzieci krzywdzonych	Liczba i rodzaj programów: 2 Liczba uczestników: 25 Liczba kobiet: 18 Grupa psychoedukacyjna dla kobiet doświadczających przemocy Liczba mężczyzn: 0 Liczba dzieci: 7 Liczba osób, które ukończyły programy terapeutyczne ogółem w tym: • Liczba kobiet: 18 • Liczba mężczyzn: 0 • Liczba dzieci: 0 Liczba grup terapeutycznych: 0 • Liczba grup wsparcia: 1	MOPS, Punkt konsultacyjno-diagnostyczny

Wsparcia prawnego, w ramach działalności Zespołu, udzielał osobom doświadczającym przemocy radca prawny. Wspierał on także członków Zespołu oraz grupy robocze w prawidłowym prowadzeniu procedury Niebieskiej Karty oraz pomagał przygotowywać wnioski do sądu, prokuratury i policji.

Cel szczegółowy 3. Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Kierunki działań:

1. Tworzenie i rozszerzanie ofert oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Lp.	Działania	Wskaźniki	Rok 2017
1.	Opracowanie informatora oraz wykazu instytucji i podmiotów realizujących ofertę dla osób stosujących przemoc w rodzinie	Liczba egzemplarzy Informatora: 1	Zespół Interdyscyplinarny, MOPS Opracowanie graficzne informatora w formie komiksu. Planowane wydanie i wydruk 500

			szt. w 2018 r. Informator będzie także udostępniony na stronach internetowych instytucji współpracujących w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego.

2. Interweniowanie oraz reagowanie właściwych służb na stosowanie przemocy w rodzinie.

Lp.	Działania	Wskaźniki	Rok 2017
1.	Stosowanie procedury Niebieskiej Karty przez uprawnione podmioty	Liczba założonych NK: 62	Zespół Interdyscyplinarny, Instytucje zobowiązane zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie: Policja – KMP Sopot: 27 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie: 28 Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sopocie: 2 Ochrona Zdrowia: 1 Oświata: 4
2.	Występowanie do Prokuratury lub Policji z zawiadomieniem o popełnieniu przestępstwa	Liczba wystąpień: 11	Zespół Interdyscyplinarny występował wyłącznie do Prokuratury.
3.	Występowanie do Sądu Rodzinnego o wgląd w sytuację rodziny	Liczba wystąpień: 8	Zespół Interdyscyplinarny, Instytucje zobowiązane zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
4.	Zapewnienie miejsca dla osób stosujących przemoc w rodzinie	Liczba osób umieszczonych: 0	MOPS

3. Realizowanie wobec osób stosujących przemoc w rodzinie programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych zmierzających do zaprzestania przemocy w rodzinie.

Lp.	Działania	Wskaźniki	Rok 2017
1.	Opracowanie i realizacja programu korekcyjnoedukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie	Liczba opracowanych programów: 1 (2 edycje) Liczba realizowanych programów: 1 (2 edycje) Liczba osób: 10 (ukończyły 3) Liczba podmiotów realizujących: 1	MOPS

2.	Opracowanie i realizacja programów psychologiczno - terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie , z uwzględnieniem osób uzależnionych od alkoholu, pijących szkodliwie lub problemowo	Liczba grup:0 Liczba osób: 0 Liczba podmiotów realizujących zadanie: 0	MOPS, OPZiTU, organizacje pozarządowe
4.	Prowadzenie indywidualnych spotkań z osobami stosujących przemoc w rodzinie	Liczba osób: 24	MOPS

Cel szczegółowy 4. Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

Kierunki działań:

1. Wyznaczanie kierunków działań dla podmiotów i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Lp.	Działania	Wskaźniki	Rok 2017
1.	Przeprowadzanie interdyscyplinarnych spotkań z udziałem przedstawicieli poszczególnych służb	Liczba i rodzaj spotkań: 1 Liczba uczestników: 17	Szkolenie dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego

Szkolenie wyjazdowe dla członków Zespołu pt. „Dynamika relacji pomagania ofierze przemocy oraz dziecku z rodziny, w której występuje krzywdzenie jego lub innego członka rodziny w kontekście jej wpływu na skuteczność interwencji" prowadzone przez psychotraumatologa Dorotę Modrzyńską.

2. Zwiększenie kompetencji osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Lp.	Działania	Wskaźniki	Rok 2017
1.	Organizacja konferencji kierowanych do przedstawicieli służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie	Liczba i tematyka szkoleń: 4 warsztatowe spotkania (w ramach konferencji), Liczba uczestników: 200 - konferencja,	MOPS, WZiSS, OPZiTU Wspólna konferencja ZI Trójmiasta (Gdańska, Gdyni i Sopotu) – „Kiedy konflikt rodziców staje się za trudny dla dziecka…";

2.	Realizowanie systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie i osobami stosującymi przemoc w rodzinie – superwizja, szkolenia	Liczba spotkań superwizyjnych: 4 Liczba osób uczestniczących: 25 Liczba szkoleń: 2 (szkolenia z Niebieskiej Linii), Liczba uczestników: 40	MOPS Superwizja prowadzona była przez psychotraumatologa Dorotę Modrzyńską. Szkolenie prowadzone przez Niebieską Linię: „Rozmowa z dzieckiem krzywdzonym" i „Praca z osobą krzywdzącą"; 1 osoba ukończyła Studium Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz jedna osoba rozpoczęła studium (zakończenie w 2018 r.)

W 2017 r. po raz pierwszy trójmiejskie Zespoły Interdyscyplinarne (z Gdańska, Sopotu i Gdyni) wspólnie zorganizowały konferencję pt. „Kiedy konflikt rodziców staje się za trudny dla dziecka...". Konferencja cieszyła się dużym zainteresowaniem, uczestniczyło w niej około 200 osób.

Zorganizowano dwa szkolenia dla osób pracujących z rodzinami dotkniętymi przemocą w rodzinie, uczestniczyli w nich zarówno członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego jak i członkowie grup roboczych. Członkowie grup roboczych dodatkowo uczestniczyli w comiesięcznych superwizjach, na których pracując w ramach studium przypadku pogłębiali swoją wiedzę, podnosili swoje kompetencje.

3. BUDŻET PROGRAMU

Lp.	Działanie	Planowane na 2017 r.	Wykonanie w 2017 r.	Realizacja/komentarz
1.	**Opracowanie i rozpowszechnianie materiałów informacyjnoedukacyjnych dla osób doświadczających Przemocy, stosujących przemoc oraz świadków przemocy w rodzinie**	3 000 zł (MOPS) 6 000 (UMS)	3 500 zł	MOPS Opracowanie graficzne informatora. Wydanie zaplanowano na 2018 rok.
2.	**Poradnictwo medyczne, prawne, psychologiczne, socjalne, zawodowe i rodzinne osobom dotkniętym przemocą w rodzinie**	20 400 zł (MOPS)	20 400 zł	MOPS
3.	**Opracowanie i realizacja programów terapeutycznych i pomocy psychologicznej dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, objęcie pomocą specjalistyczną dzieci krzywdzonych**	2 500 zł (MOPS)	2 000 zł	MOPS
4.	**Przeprowadzanie interdyscyplinarnych spotkań**	10 000 zł (MOPS)	7 205 zł	MOPS

	z udziałem przedstawicieli poszczególnych służb		2 100 zł	realizowane w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Uzależnieniom od Substancji Psychoaktywnych w roku 2017
5.	**Realizowanie systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie i osobami stosującymi przemoc w rodzinie –superwizja, szkolenia**	4,600 zł (MOPS) 6 000 zł (UMS)	10 000 zł	Szkolenie prowadzone przez Niebieską Linię: „Rozmowa z dzieckiem krzywdzonym" i „Praca z osobą krzywdzącą"; Studium Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz jedna osoba rozpoczęła studium (zakończenie w 2018 r.) ; Superwizje prowadzone przez psychotraumatologa.
6.	**Organizacja konferencji kierowanych do przedstawicieli służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie**	5 000 zł (MOPS)	2 996,30 zł	MOPS
		5 000 zł (UMS)	6 930 zł	realizowane w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Uzależnieniom od Substancji Psychoaktywnych w roku 2017
7.	**Opracowanie i realizacja programów profilaktycznych w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą**	0,00 zł	5 700 zł	Warsztaty umiejętności wychowawczych dla rodziców - realizowane w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Uzależnieniom od Substancji Psychoaktywnych w roku 2017
8.	**Realizacja programów profilaktycznych wśród dzieci i młodzieży mających na celu rozwijanie umiejętności życiowych**	0,00 zł	6 200 zł	Opracowanie i przeprowadzenie pilotażowych warsztatów - profilaktyka przemocy - realizowane w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Uzależnieniom od Substancji Psychoaktywnych w roku 2017
	ŁĄCZNIE NA REALIZACJĘ DZIAŁAŃ ZAPLANOWANYCH W GMINNYM PROGRAMIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE NA ROK 2017 WYDANO:	47 500 zł (MOPS)	46 101,30 zł (MOPS)	
		19 500 zł (UMS)	20 930 zł (UMS)	
		67 000 zł	**67 031,30 zł**	

Plan na rok 2018:

1. Podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji i organizacji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
2. Rozwijanie działań profilaktycznych – edukacja, promocja materiałów informacyjnych.

3. Działania na rzecz współpracy interdyscyplinarnej w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego.

